ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : ปัจจัยที่มีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร : กรณีศึกษาตำรวจภูธรจังหวัคลำพูน

ชื่อผู้เขียน

ร.ต.ท.หญิง ณภัทร ทินราช

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ เศกสิน ศรีวัฒนานุกูลกิจ ประชานกรรมการ รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุมภ์ สายจันทร์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าในอาชีพราชการ ของข้าราชการ คำรวจชั้นสัญญาบัตรในจังหวัดลำพูน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพราชการ ของ ข้าราชการคำรวจชั้นสัญญาบัตรในจังหวัดลำพูน 3) เพื่อศึกษาทัศนคติและความคาดหวัง ของข้าราช การตำรวจชั้นสัญญาบัตรต่ออาชีพราชการตำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดลำพูน จำนวน 143 คน มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่า Chi – Square

ผลการศึกษาพบว่า : ผู้ตอบแบบสอบถามมือายุตัวเฉลี่ย 42.82 ปี อายุราชการเฉลี่ย 21.49 ปี อายุราชการชั้นสัญญาบัตรเฉลี่ย 13.83 ปี สมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ จบการศึกษาปริญญาตรี ทางรัฐศาสตร์/นิติศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ อาชีพบิดา-มารดาของผู้ตอบ เมื่อก่อนเข้ารับราชการ ประกอบ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ส่วนใหญ่มียศร.ต.อ. ดำรงตำแหน่ง รอง สว. เงินเดือนปัจจุบันอยู่ในระดับ 10,001-15,000.- บาท เป็นส่วนมาก การได้รับความดีความชอบพิเศษประจำปีในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่อยู่ประมาณ 2 ครั้ง (ค่าเฉลี่ย 1.99) การถูกงดความดีความชอบประจำปีมีไม่มากนัก

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ภูมิหลัง กับ ตัวแปร ความก้าวหน้าในอาชีพราชการ โดย อาสัยค่า Chi-sqare และนำมาทดสอบสมมติฐานผลการวิเคราะห์ พบว่า ความก้าวหน้าในด้าน ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม กับ อายุตัวของผู้ตอบ สายงาน วุฒิการศึกษา มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความก้าวหน้าในด้านเงินเดือนของนายคำรวจชั้นสัญญาบัตร กับ อายุตัว อายุราชการ สายงาน วุฒิการศึกษา และ อาชีพของบิดา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน การได้รับความคือกามชอบพิเศษประจำปีของนายคำรวจชั้นสัญญาบัตร กับ อายุตัว สถานภาพ สมรส วุฒิการศึกษา และอาชีพของมารดามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบจากวุฒิการศึกษากับทัศนคติและความคาคหวังในอาชีพตำรวจของผู้ตอบแบบ สอบถาม พบว่า ผู้จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีค่าความกาดหวังสูงสุด รองลงมา คือ ผู้ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทั่วไป และ ผู้จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ข้อคิดเห็นของผู้ ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันเรียงตามถำคับความสำคัญจากมากไปหาน้อย จำนวน 5 ข้อ คังนี้ 1) การมีฐานะการเงินดี รู้จัก - ใกล้ชิด – สนิทสนม – เป็นญาติ กับผู้บังคับบัญชา หรือ นักการเมือง ซึ่งเป็น การใช้ระบบอุปถัมภ์เป็นส่วนใหญ่ 2) ความรู้ความสามารถ การทำงานดีมีผลงาน มีประสบการณ์ใน ซึ่งเป็นการใช้ระบบคุณธรรมเข้ามาช่วยในการพิจารณาเลื่อนขั้น-ตำแหน่ง ลักษณะนิสัย ส่วนตัวของนายตำรวจ ควรจะมีความขยัน รับผิดชอบในหน้าที่ มีระเบียบวินัย ครองตนดี และมีมนุษยสัมพันธ์ ฯลฯ 4) โชค วาสนา ควง โอกาสประจวบเหมาะ และ 5) วุฒิการศึกษา สถาบัน การศึกษาที่สำเร็จ เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา รูปแบบของการประเมินผล เป็นต้น ข้อเสนอแนะจากการวิจัย เนื่องจากมีปัญหาเรื่องความก้าวหน้าที่ไม่เท่าเทียบกันอย่างมาก มีการใช้ระบบ อุปถัมภ์ในการบริหารงานบุคคลมากกว่าระบบคุณธรรม ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบกฎ เกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นแนวทางในการเลื่อนขั้นและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกระดับที่สูงขึ้น จะต้องมี ความยุติธรรมในการปฏิบัติจริง มีการกำหนดกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม มีความชัดเจนแน่ นอนไว้ตั้งแต่แรก ถือเป็นหลักปฏิบัติโดยเสมอภาคทั่วกัน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างใหม่ของสำนัก งานตำรวจแห่งชาติ ที่การกระจายอำนาจการบริหารงานของตำรวจไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ก่อใช้เกิดความ คล่องตัวในการทำงาน ปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจภายนอก

Independent Study

Factors Affecting the Career Advancement of Police Officers:

A Case Study of Lamphun Provincial Police Officers

Author

Pol.Liet. Naphat Thinarach

M.P.A.

Examining Committee

Asst.Prof. Seksin

Sriwattananukulkit

Chairman

Asst.Prof. Somsak

Keawkingkaew

Member

Asst.Prof. Dr. Kosum

Saichan

Member

Abstract

This study is objected 1) to study the career advancement of Lamphun provincial police; 2) to study the factors affecting the career advancement of Lamphun provincial police; and 3) to study the attitudes and expectation of the police to the police career. The data are collected by questionnaires from the samples of the police, 143 samples. The statistics methods are Mean, Percentile, and Chi-Square Method.

The study reveals that the average age is about 42.82 years old, the working period is about 21.19 years, but the working period in the commission position is about 13.83 years. The marital status shows most are married. The education background shows that the majority of people have bachelor's degrees of the Political Science and Law. The parents' background are mostly in the agricultural sector. The position is to caption the police inspector, and the salary is about 10,001-15,000 baht. The performance evaluation in the previous five years has doubled from the standard (average 1.99), while the ban for best performance is still limited.

The analysis of the relationship between the variances of backgrounds and variances of career advancements, by using the Chi - Square, and by testing the hypothesis, it can be shown that the interviewees are advanced with their age, through their working field, and education, The statistics show a significant increase of 0.05. The salary advancement of police, according to their age, working period, working field, education, and their fathers' occupation, has been taken into account when

finding the significance is at a level of 0.05. The annual evaluation of the specially best performance of police with their age, marital status, education, and their mothers' occupation have been in the statistics at significant level of 0.05.

While comparing the education with the attitudes and expectations of the interviewees, we found that the interviewees, when graduated from the police cadet academy, have the high-expectations, and those who have other bachelor's degrees have lower-expectations. The opinions of the interviewees, when asked about the influencial factors of the commission police, ranked from the most important factors to the least can be shown in the five followings: 1. having a good financial status, relationship with their supervisor, and politicians will be an advantage of our patronage system, 2. the knowledge, the working performance, the experience, and the ability concerned in the moral judgement to promote the position of what? 3. The police officers' personality should be disciplined, diligent, responsible, well-behaved, and good with human relations, etc. 4. luck and opportunities will be of concern, and 5. the quality of education, graduate schools, co-worker relationships and the underly pattern of the evaluation are included.

The study shows that there is discrimination of evaluation the performance. Use of the patronage system more than the merit of the promotion of rank judgement tends to back up the former. Therefore, the improvements and development in higher position should be considered and must be reliable. The evaluation has to be proven in a realistic manner both clearly and equally in order to be applied in the new structure if full decentralization of the police sector is to be implemented to the region. It provides an effective and efficient working operation, without penetration from the outside forces.